

Leányfalusi malom

a vízikönyv száma XII/11.

Sály területén az utolsó, a forrás után tizenharmadik a Leányfalusi malom. A malomcsatorna jobb partján, a 82+89 szelvénynél épült. Felső szomszédja a Csákó malom, alsó szomszédja, a Szilai malom már a felső-ábrányi határban épült. Tulajdonosa a 13 sályi malom műszaki leírásának általános része szerint Friedmann Lőrinc (Ábrány), vízikönyvének száma XII/11, a vízhasználat jogát igazoló alispáni határozat száma 4008/92 VII 22.

A malom az első katonai felmérés térképén is szerepel – még név nélkül. A második és a harmadik katonai felmérés, valamint a Magyar Királyság 1:25.000 léptékű térképe már név szerint említi.

A malom vízikönyvi dosszióját nem található a sályi malmok iratai között a levéltárban, így a vízikerek méreteiről nincs adat. A Leányfalusi malom felső szomszédjának, a Csákó malomnak 1941-ben vonták vissza a vízhasználati engedélyét. Feltételezhető, hogy a Leányfalusi malom is ebben az időszakban szűnt meg.

2015 nyarán a Sályért Egyesület tagjainak részvételével tartott helyszíni bejárásom megállapítottuk, hogy a malomépület helyét ma halastó vízfelülete borítja.

A Csákó és a Leányfalusi malom helyét ma halastó vízfelülete borítja.

A Leányfalusi malomról más sályi malmok vízikönyveiben

A Leányfalusi malomról a Kolos Mihály budapesti mérnök által 1903-ban készített tervekből, helyszínrajzokból és műszaki leírásokból kapunk képet. Kolos Mihály öt sályi malom műszaki dokumentációját készítette el, ezek a következők: Latori alsó malom, Latori felső kenderterő, Alsó Tarizsa malom, Kajla malom, Csákó malom.

Műszaki leírás, általános (1903) [\[S12-17\]](#)

A szöveg 13 sályi malmot sorol fel, a tulajdonos(ok) nevének és lakhelyének (illetőségének), az alispáni igazoló határozat és a vízikönyv számának feltüntetésével. A műszaki leírás általános részének teljes szövegét lásd a Latori felső kenderterő vízikönyvi dokumentumait ismertető részénél [\[S3-12\]](#). Azonos tartalommal olvasható a 13 sályi malomra –így a Leányfalusi malomra is - vonatkozó általános műszaki leírás a Latori Alsó malom [\[S2-12\]](#), az Alsó Tarizsa malom [\[S7-4\]](#), a Kajla malom [\[S11-18\]](#) és a Csákó malom [\[S12-17\]](#) vízikönyvében is.

A 3. sz. alatt felsorolt duzzasztó az összes többi 6-13 folyószám alatt felsorolt malom részére szolgáltatja a vizet s fenntartásához valamennyi egyformán hozzájárul.

A kisebb áradások alkalmával előálló felesleges vízmennyiségnek a malomcsatornából való levezetésére összesen 3 árapasztó csatorna szolgál, melyek közül kettő a malomárokból való kiágazásnál zsillippel van ellátva. Ezen árapasztók, mint a csatolt tervekből láthatók, valamennyien a vadpatakba ömlenek, s fekvésük és méreteik a következők:

- 1. kiágazás: 23+85 szelvnél, zsillipküszöbmag.: 153.90; tábla: 154.48; nyílás: 04*
- 2. „ : 43+60 „ „ : 143.30 „ : 144.10 „ : 0.5*
- 3. „ : 52+46 „ „ zsillipje nincs*

Az 1. alatti fenntartásra a Czifra és Kismalmokat, a 2. alattié a Falusi malmot, a 3. alattié pedig a Kajla, Csákó és Leányfalusi malmokat illeti.

A malomárok hossz és keresztszelvényei és műtárgyak (1903) [\[S12-14\]](#)

A Leányfalusi malom helyét a malomcsatorna 82 + 89 szelvényénél jelöli a rajz. A felső szomszéd Csákó malom vízikereke alól, 130.09 méter tengerszint feletti magasságról 129.84 méterre, azaz alig 0.25 méteres eséssel ért a víz a Leányfalusi malom vízikerekére.

Helyszínrajz (1903) [\[S12-16\]](#)

A folyásirány szerinti felsorolásban tizenharmadik Leányfalusi malom sályi területen az utolsó. A helyszínrajzon jól látható, hogy a malomcsatorna jobb partján, a 82+89 szelvényénél állt a pirossal jelölt malomépület. A Kajla malomhoz hasonlóan itt is külön helyrajzi számú út vezet a malomcsatorna bal partján Sályból Felső-Ábrányba.

Helyszínrajz – részlet (a Leányfalusi malom épületének pirossal jelölt része kiemelés a szerzőtől) [\[S12-16\]](#)

[S2-12] <http://motka.gyor.hu/file/atch/135/1161-12.pdf>

[S3-12] <http://motka.gyor.hu/file/atch/134/1160-12.pdf>

[S7-4] <http://motka.gyor.hu/file/atch/136/1186-04.pdf>

[S11-18] <http://motka.gyor.hu/file/atch/133/1157-18.pdf>

[S12-13] <http://motka.gyor.hu/file/atch/130/1156-13.pdf>

[S12-14] <http://motka.gyor.hu/file/atch/130/1156-14.pdf>

[S12-15] <http://motka.gyor.hu/file/atch/130/1156-15.pdf>

[S12-16] <http://motka.gyor.hu/file/atch/130/1156-16.pdf>

[S12-17] <http://motka.gyor.hu/file/atch/130/1156-17.pdf>